

๑๒

อ ำ นั ส ัง ส์ บ ู ช า โ พ ธิ พ ฤ ก ษ์

เราเห็นไม้แคฝอยอันเขียวสด อันเป็นไม้โพธิ์ของพระ-
ผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า วิปัสสี จึงบูชาด้วยดอกไม้ ๓ ดอก
เวลานั้นเรกราบไหว้ไม้แคฝอย เหมือนถวายบังคมพระพุทธเจ้า
พระนามว่า วิปัสสี ผู้เป็นนายกของโลก ผู้บริสุทธิ์ทั้งภายใน
และภายนอก ผู้พ้นวิเศษดีแล้ว ไม่มีอาสวะ เฉพาะพระพักตร์
แล้วได้ทำกาละ ณ ที่นั้นเอง ในกัปที่ ๙๑ แต่กับนี้ เราได้บูชา
ไม้โพธิ์ใด ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุกคติเลย

อานิสงส์นุชาโพธิพฤษ

๑๑๐

การเกิดมาในแต่ละภพแต่ละชาติของมนุษย์ทุกๆ คน มีจุดประสงค์อันสูงสุดคือ แสวงหาที่พึ่งที่ระลึกที่แท้จริง ที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง เป็นอมตะ เป็นสุขได้ด้วยตัวเอง เป็นตัวตนที่แท้จริง สิ่งที่เราปรารถนานี้ประจบรวมอยู่ในธรรมกายทั้งหมด ธรรมกายคือแก่นของชีวิต เป็นชีวิตจริงในระดับลึกของทุกๆ คน ที่สามารถเข้าถึงได้ หากเรามีความเพียร หมั่นทำใจหยุดใจนิ่ง หยุดนิ่งอย่างสมบูรณ์ได้เมื่อไร ก็เข้าถึงได้เมื่อนั้น เป็นโอกาสที่ไม่จำกัดด้วยกาลเวลา ถ้าเราเข้าถึงธรรมกายแล้ว ชีวิตเราจะเกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความบริสุทธิ์บริบูรณ์มากยิ่งขึ้น มีความสุขเพิ่มพูนขึ้นทุกๆ วันทุกๆ คืน

มีวาระแห่งภาสิตที่ปรากฏอยู่ใน ตีปุပ္ผิยเถราปทาน ความว่า

“เราเห็นไม้แคฝอยอันเขียวสด อันเป็นไม้โพธิ์ของ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า วิปัสสี จึงบูชาด้วยดอกไม้ ๓ ดอก เวลานั้นเรากราบไหว้ไม้แคฝอย เหมือนถวายบังคม พระพุทธเจ้าพระนามว่า วิปัสสี ผู้เป็นนายกของโลก ผู้บริสุทธิ์ ทั้งภายในและภายนอก ผู้พ้นวิเศษดีแล้ว ไม่มีอาสวะ เฉพาะพระพักตร์ แล้วได้ทำกาละ ณ ที่นั้นเอง ในกัปที่ ๙๑ แต่กัปนี้ เราได้บูชาไม้โพธิ์ใด ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุกคติเลย”

อานิสงส์บูชาโพธิพิกุล

๑๑๑

การทำความดีที่เกี่ยวเนื่องกับพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นสิ่ง
ที่สูงค่าอย่างยิ่ง เพราะพระพุทธรองค์เป็นต้นแหล่งแห่งบุญ ที่คอย
ผู้มีบุญมีปัญญา มาตักตวงเอาไปให้ได้เต็มทีมากที่สุดเท่าที่จะทำได้
เพราะหากผู้ใดไม่มองข้ามการกระทำเพื่อเป็นพุทธรูปบูชา ผู้นั้น
ย่อมจะได้รับผลแห่งบุญที่ไม่มีประมาณ ดังเช่นพระอรหันต์
องค์หนึ่ง ที่ท่านได้เปล่งถ้อยคำออกมาด้วยความโลมณัส
ถึงผลแห่งบุญที่เกิดขึ้นจากการกระทำพุทธรูปบูชา โดยผ่านต้นโพธิ-
บัลลังก์ เป็นสิ่งที่ยืนยันได้อย่างชัดเจนว่า หากเรามีพระพุทธรเจ้า
อยู่ในใจแล้ว จะสร้างบุญอันใดก็ตาม ก็จะได้อานิสงส์ใหญ่ติดตัว
ไปอย่างเกินควรเกินคาด และจะก่อให้เกิดแต่สิ่งที่ดีๆ ในชีวิต

*พระอรหันต์องค์นี้ท่านมีนามว่า **ติปุปผิยเถระ** ท่านมี
โอกาสทำบุญทุกภพทุกชาติ ได้บำเพ็ญบุญกุศลไว้ในพระพุทธรเจ้า
องค์ก่อนๆ มาหลายพระองค์ มีจิตใจมุ่งตรงต่อหนทางพระนิพพาน
มาโดยตลอด จนถึงสมัยของพระผู้มีพระภาคเจ้า พระนามว่า
วิปัสสี เสด็จอุบัติขึ้นในโลก พระลัสมาลัมพุทธรเจ้าพระองค์นี้
พวกเราคงจะได้ยินพระนามของพระองค์อยู่บ่อยครั้ง พระองค์
ประสูติ ในสมัยที่มนุษย์มีอายุยืนถึง ๘๐,๐๐๐ ปี และได้บังเกิด
ในตระกูลกษัตริย์ มีพระชนกพระนามว่า พันธุมา พระชนนี

อานิสงส์นุชาโพธิพฤกษ์

๑๑๒

พระนามว่า พันธุมดี ครั้งที่ยังเป็นฆราวาส พระองค์มีพระมเหสี
พระนามว่า สุทัตสนา มีพระโอรสพระนามว่า สมวัตตขันธ์

พระองค์ทรงครองเรือนอยู่ถึง ๘,๐๐๐ ปี วันหนึ่ง ขณะที่
เสด็จประพาสพักผ่อน ได้ทอดพระเนตรเห็นเทวทูตทั้ง ๔ คือ
คนแก่ คนเจ็บ คนตาย และสมณะ ทรงได้คิดและเกิดความ
เบื่อหน่ายในการอยู่ครองเรือนปรารถนาหนทางอมตะที่เต็มเปี่ยม
ด้วยบรมสุข จึงสละราชสมบัติออกผนวชด้วยพาหนะคือราชรถ
พระองค์ทรงบำเพ็ญเพียรอยู่ ๘ เดือน ได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมา-
สัมพุทธเจ้า ภายใต้ต้นแคฝอย

หลังจากตรัสรู้ พระพุทธองค์เสด็จไปประกาศพระ-
ลัทธิธรรม จนกระทั่งได้พระอัครสาวก มีนามว่า พระขันธเถระ
และพระติสสนามเถระ มีพระอโศกเถระเป็นพุทธอุปัฏฐาก
พระจันทาเถรีและพระจันทมิตตาเถรีเป็นคู่้อัครสาวิกา มีปัญพ-
สุมิตตะและนาคอุบาสกเป็นคู่้อุปัฏฐาก มีสิริมาอุบาสิกาและ
อุตตราอุบาสิกาเป็นคู่้อัครอุปัฏฐายิกา พระองค์ทรงประกาศ
พระลัทธิธรรมไปทั่วชมพูทวีป

ในสมัยนั้น พระติปุปผิยเถระเกิดเป็นนายพรานเนื้อ
ทุกวันท่านต้องออกไปล่าสัตว์ สร้างแต่บาปอกุศลอยู่เสมอ
เนื่องจากเป็นอาชีพที่สืบทอดเนื่องกันมาหลายชั่วอายุคนไม่สามารถ

อานิสงส์บุชาโพธิพฤกษ์

๑๑๓

ที่จะลด ละ เลิก ไปได้ในทันทีทันใด

ขณะนั้น ข้าราชการบังเกิดขึ้นของพระวิปัสสิพุทธเจ้า ได้แพร่ขจรขยายไปทั่วทุกหมู่บ้าน แม้บ้านของพรานป่านี้ ก็ได้ รับข่าวอันเป็นมงคลนี้เหมือนกัน ถึงกระนั้นก็ตาม พรานไพร ผู้มีมือเปื้อนเลือด แต่ใจยังไม่ถึงกับเป็นมิจฉาปฏิรูป และด้วยอำนาจ บุญเก่าที่เคยสั่งสมไว้ คอยตักเตือนอยู่ตลอดเวลา เมื่อได้ยิน ข้าราชการบังเกิดขึ้นของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็คิดว่า เป็น บุญลาภของเราหนอ ที่ได้ยินข่าวอันเป็นมงคลนี้ ลักวันหนึ่งเรา คงจะมีโอกาสได้สร้างบุญกับพระองค์ คิดอย่างนี้อยู่นาน ก็นึกไม่มีโอกาสที่จะได้พบกับพระพุทธรองค์ ทำให้ต้องหาเลี้ยงชีพ ด้วยชีวิตพรานป่าต่อไป

ครั้งหนึ่ง ท่านได้เที่ยวไปยังป่าใหญ่เพื่อล่าสัตว์ ได้เข้าไป ถึงป่าที่พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับนั่งบำเพ็ญเพียร และได้ตรัสรู้ ธรรมในป่านั้น ท่านได้เดินชอกซอนไปตามลุ่มทุมพุ่มไม้ เพื่อ สอดล่าหาสัตว์ จนมาพบต้นไม้ที่พระพุทธรองค์ประทับนั่งตรัสรู้ ตั้งตระหง่านงดงามกว่าแมกไม้ในละแวกใกล้เคียง นายพรานก็ ฉุกใจคิดว่า มีข่าวเล่าลือว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงนั่งตรัสรู้ ใต้ต้นแคฝอยในป่าบริเวณนี้ ต้นไม้นี้คือไม้แคฝอย มีใบอ่อน พร้อมพรั่งมีสีเขียวสด งดงามกว่าพุ่มไม้ในละแวกนี้ เหมือน

อานิสงส์นาชาโพธิพฤษ

๑๑๔

พระจันทร์ที่งดงามกว่าหมื่นดารา ชะรอยต้นไม้จักเป็นต้นไม้ที่
พระพุทธรองค์ประทับนั่งตรัสรู้เป็นแน่

คิดดังนี้แล้ว นายพรานรู้สึกดีใจเป็นล้นพ้นว่า แม้เรา
จะไม่ได้เข้าเฝ้าเฉพาะพระพักตร์พระพุทธรองค์ แต่เราก็ยังได้เห็น
สิ่งที่เกี่ยวเนื่องกับพระองค์ อย่างกระนั้นเลย เราควรที่จะบูชา
แด่ผอยนี้ ดังเข้าเฝ้าต่อหน้าพระผู้มีพระภาคเจ้า จึงหาดอกไม้
ที่อยู่ในบริเวณนั้นมาได้ ๓ ดอก แล้วรื้อมาบูชาต้นไม้ตรัสรู้
ท่านปัดกวาดบริเวณนั้นให้สะอาด ไหว้พระพุทธรเจ้าโดยผ่าน
ต้นไม้ผอย ดุจไหว้เฉพาะพระพักตร์พระผู้มีพระภาคเจ้าทีเดียว

ด้วยผลบุญนั้น ท่านจุติจากอัตภาพนั้นแล้ว ได้ไปเกิด
ในเทวโลก เสวยทิพยสมบัติครั้งแล้วครั้งเล่า จุติจากเทวโลกก็
มาเกิดในมนุษยโลก เสวยจักรพรรดิสมบัติในเมืองมนุษย์อีก
หลายครั้ง จนมาถึงสมัยพุทธกาลนี้ บุญในตัวเต็มเปี่ยม ได้มา
บังเกิดในเรือนมิตระกูล ครั้นเจริญวัยได้มีโอกาสฟังพระธรรม-
เทศนาของพระบรมศาสดา ทำให้เกิดมหาปีติและความเลื่อมใส
จึงสละเรือนออกบวชบำเพ็ญเพียร ไม่นานนักก็บรรลุธรรมเป็น
พระอรหันต์

เมื่อบรรลุธรรมแล้ว ท่านได้ระลึกชาติไปดูบุพกรรม
ได้เห็นภาพการสร้างบารมีและตระหนักถึงผลแห่งบุญที่เกี่ยวข้อง

อานิสงส์บูชาโพธิพิกุล

๑๑๕

กับพระพุทธองค์ว่า นาอัศจรรย์เหลือเกิน เพียงแค่ได้เห็น
ไม้แคฝอยที่เขียวสด อันเป็นไม้โพธิพิกุลของพระผู้มีพระภาคเจ้า
พระนามว่า วิปัสสี ได้บูชาด้วยดอกไม้เพียงแค่ ๓ ดอก
และกราบไหว้ไม้แคฝอย เหมือนถวายบังคมพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
พระนามว่า วิปัสสี ประหนึ่งอยู่เฉพาะพระพักตร์ของพระพุทธองค์
แล้วทำกาละ ณ ที่นั่นเอง ด้วยบุญนั้น ในกัปที่ ๙๑ แต่กับนี้
ท่านไม่เคยรู้จักทุกติเลย นี่เป็นผลแห่งการบูชาไม้โพธิพิกุล
และในกัปที่ ๓๐ แต่กับนี้ ท่านได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๑๓ ครั้ง
ทรงพระนามว่า สมันตปาสาทิกะ ทรงมีพละมาก มาในภพชาติ
สุดท้ายนี้ ก็เป็นผู้สมบูรณ์ด้วยวิชาและจรณะ เป็นผู้ถึงที่สุด
แห่งทุกข์ นี่เป็นผลแห่งบุญที่ได้ทำไว้อย่างดีแล้ว ด้วยใจที่เลื่อมใส
ในพระผู้มีพระภาคเจ้า

เราจะเห็นว่า แม้การสร้างบุญที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่
แทนตัวของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ยังเป็นทางมาแห่งมหากุศล
ที่เป็นบุญใหญ่ให้ผลอย่างมหาศาลเกินควรเกินคาดถึงเพียงนี้
ส่งผลให้เข้าถึงทิพยสมบัติที่ละเอียดประณีต เกินกว่าสมบัติ
ทั้งหลาย ครั้นมาเกิดเป็นมนุษย์ ก็ยังได้เข้าถึงจักรพรรดิสมบัติ
ที่ยิ่งใหญ่โอฬาร และทำที่สุด ทำให้ท่านได้นิพพานสมบัติ
ได้บรรลुธรรมเป็นพระอรหันต์ เพียงเรามีใจระลึกถึงพระพุทธองค์
แล้วก็ทำความดีเรื่อยไป ย่อมเป็นหนทางแห่งความสุข

อานิสงส์บุชาโพธิพฤกษ์

๑๑๖

และความสำเร็จในชีวิตตลอดกาลนาน ดังนั้นให้ทุกท่านหมั่น
เจริญพุทธานุสติ มีพระพุทธรูปเจ้าเป็นอารมณ์ ส่งใจไปถึงผู้มีใจ
บริสุทธิ์ที่สุด ใจของเราก็จะได้บริสุทธิ์ผ่องใสตามไปด้วย บุญที่
เกิดจากความเลื่อมใสนี้ จะอำนวยผลให้เรามีความสุขเป็นนิจ เมื่อ
ลงมาเกิดเป็นมนุษย์ จะได้เกิดในร่มเงาบรรพชิตพระพุทธรูปศาสนา
ตลอดไปทุกภพทุกชาติ จนกว่าจะหมดกิเลสเข้าสู่นิพพาน

